

Õiguskantsler

Lemmit Kaplinski
Tartu Linnavolikogu
volikogu@tartu.ee

Teie nr

Meie 17.03.2021 nr 6-4/210495/2101826

Tartu Linnavolikogu kehtestatud sõidusoodustused

Lugupeetud Lemmit Kaplinski

Õiguskantsleri poole pöördus avaldaja, kelle mureks oli, et tal ei olnud võimalik osta Tartu linna ühistranspordi sooduspiletit põhjusel, et ta ei saa riiklikku vanaduspensionit mitte Eestist, vaid saab seda Sloveeniast. Avaldaja leidis, et teda on seeläbi ebavõrdset koheldud võrreldes teiste Eestis püsivalt elavate vanaduspensionit saavate inimestega.

Täna, et Tartu linn lahendas inimese mure kiiresti ja nüüdseks on avaldajal sooduspilet olemas. Leidsite ühistranspordi infosüsteemis tehnilise lahenduse sõidusoodustuse andmiseks ka neile inimestele, kes saavad vanaduspensionit välismaalt ning lubasite ajakohastada selles osas ka Tartu linna veebilehte.

Palun Teil siiski muuta Tartu Linnavolikogu poolt määrusega „[Ühistranspordi elektrooniline piletisüsteem](#)“ (määrus nr 85) kehtestatud sõidusoodustuse regulatsiooni, et see vastaks selgelt tegelikule praktikale ning oleks kooskõlas [ühistranspordiseaduse](#) (ÜTS) § 36 lõike 4 nõuetega.

Ühistranspordi piletihindu ja sõidusoodustusi Tartus reguleerib määrus nr 85, mis on kehtestatud [ühistranspordiseaduse](#) (ÜTS) § 36 lõigete 4 ja 5 alusel.

ÜTS § 36 lõike 4 kohaselt võib avaliku teenindamise lepingu alusel teostataval liiniveol lisaks ÜTS §-s 36 nimetatud sõidusoodustustele kehtestada sõidusoodustusi ja suurendada sõidusoodustuse määra ka mõnele teisele üldiste tunnuste alusel kindlaks määratud sõitjate grupile, kui seda nõuab avalik huvi ning soodustuse kehtestamiseks on mõistlik ja asjakohane põhjus. ÜTS § 36 lõige 5 on volitusnorm kohalikule omavalitsusele täiendavate sõidusoodustuste kehtestamiseks.

Määruse nr 85 § 3 punktides 6 ja 9 on sooduspileti ostmine piiratud kriteeriumiga „riikliku vanaduspensionit saajale“. Seega välistab määrus nr 85 sooduspileti saajate ringist kõik isikud, kes ei saa vanaduspensionit mitte Eestist, vaid teisest Euroopa Liidu liikmesriigist.

Sõidusoodustuse piiramine üksnes Eesti riikliku vanaduspensionit kriteeriumiga on ÜTS § 36 lõike 4 alusel lubatav üksnes juhul, kui see on nõutud avaliku huviga ja selle kehtestamiseks on mõistlik ja asjakohane põhjus. ÜTS § 36 lõige 4 vastab sisult Euroopa Kohtu praktikas väljendatud seisukohale, et elukoha nõudest tulenev vaba liikumise õiguse piirang ning liidu kodanike kodakondsusest lähtuv erinev kohtlemine võivad olla õigustatud üksnes siis, kui need tuginevad avalikust huvist lähtuvatele objektiivsetele ja asjaomaste isikute kodakondsusest sõltumatutele kaalutlustele ning on proportsionaalsed siseriikliku õigusega taotletava eesmärgi suhtes (nt EKO 01.04.2008 nr [C-212/06](#) *Prantsuskeelse kogukonna valitsus, Valloonia valitsus vs Flandria*

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

valitsus, p 55; EKo 01.10.2009 nr [C-103/08](#) *Arthur Gottwald*, p 30; EKo 07.03.2013 nr [C-20/12](#) *Giersch ja teised*).

Tartu linna antud selgituste kohaselt ei ole hetkel olemas põhjendusi, mis õigustaks seda, et sooduspileti saajate ringist on välistatud sisuliselt kõik isikud, kes saavad vanaduspensioni teisest Euroopa Liidu liikmesriigist. Seega ei saa kõnealust piirangut pidada ÜTS § 36 lõikega 4 kooskõlas olevaks.

Hea on see, et Tartu linnalt saadud selgituste järgi praktikas kõnealust piirangut sõidusoodustuste osas ei rakendata. Ühistranspordi infosüsteemi ja Tartu linna veebilehe ajakohastamine sõidusoodustuste osas aitavad kahtlemata kaasa sellele, et sõidusoodustuste kasutamise kohta saavad isikud edaspidi asjakohast informatsiooni.

Õigusselguse ja õiguskindluse (põhiseaduse §-d 10 ja 13) põhimõttest tulenevalt on oluline, et kehtiv määrus oleks arusaadav ja inimestel oleks võimalik ilma kõrvalise abita määrusest nr 85 tuvastada, millised sõidusoodustused neile kohalduvad.

Eelnevast tulenevalt palun Teil muuta määruse nr 85 § 3 punktides 6 ja 9 kehtestatud sõidusoodustuse regulatsiooni selliselt, et see vastaks selgelt tegelikule praktikale ning oleks kooskõlas ÜTS § 36 lõike 4 nõuetega.

Palun andke teada, mida kavatsete teha märgukirja järgimiseks. Ootan Teie vastust hiljemalt 17. maiks 2021.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise